

Sortförsök i höstkorn

Av Försöksledare Arne Ljungars,
Hushållningssällskapet i Kristianstad.

Under hösten 2004 har 3 sortförsök med höstkorn skördats. I tabell 1 finns resultat från de enskilda försöken medan tabell 2 återger års- och femårsmedeltalen från 2000-2004. Nytt från förra året är att alla årens relativtal finns med samt mätarskörden. Detta ger möjlighet att studera årsvariationen samt hur många år de olika sorterna provats. Nytt från 2000, på samma sätt som i alla försök i stråsäd, har svampbehandling införts.

Siffrorna finns presenterade i tabell 3. I tabell 4 finns de områdesvisa resultaten medan sortegenskaperna från de skånska försöken kan studeras i tabell 5. Sorten Hampus är numera mätarsort. Sedan 2002 har vi även med den danska sortblandningen som består av 4 tvåradstyper. Jämför vi dessa med Hampus kan vi se hur tvåradstyper klarar vintern jämfört med sexradstypen Hampus.

Tabell 1. Enskilda höstkornförsök 2004. Skörd. Obehandlat och fungicidbehandlat. Behandlat = 0,5 Stereo + 0,4 Amistar st 37.

SORT	405/03 Bertil Nilsson, Nybo, Svalöv Förfrukt: Havre Jordart: mmh mj LL. pH 7,0 Sådd: 15/9-03. CV% 4,6					860/03 Anders Nilsson, Maholm, Skivarp Förfrukt: Vårkorn Jordart: nmh sa LL. pH 7,8 Sådd: 15/9-03. CV% 6,8				
	Obehandlat dt/ha	rel	Behandlat dt/ha	rel	merskörd dt/ha	Obehandlat dt/ha	rel	Behandlat dt/ha	rel	merskörd dt/ha
SW Hampus 6r	74,8	100	70,6	100	-4,2	74,6	100	66,0	100	-8,6
Dansk sortblandning	79,9	107	80,2	114	0,3	80,9	108	71,4	108	-9,5
ENG Pontus, 203-87-3(SW) 2r	76,9	103	75,7	107	-1,2	80,1	107	81,0	123	0,9
Sej Ludo (SW) 2r EU	77,4	103	81,7	116	4,3	78,5	105	77,8	118	-0,7
Sej Fulton (SW) 2r EU	71,2	95	77,4	110	6,2	79,6	107	80,0	121	0,4
SEC Theresa (PI) 6r EU	77,9	104	78,8	112	0,9	67,7	91	69,3	105	1,6
Br Vanessa (PI) 2r EU	77,5	104	76,9	109	-0,6	65,3	88	64,0	97	-1,3
Sec Franziska (PI) 6r	73,1	98	78,5	111	5,4	77,4	104	74,2	112	-3,2
BE Candessa (PI) 6r	76,5	102	77,0	109	0,5	81,1	109	78,4	119	-2,7
Br 4105 C (PI) 2r	78,2	105	78,1	111	-0,1	71,7	96	71,7	109	0,0
NS Naomie (SSd) 6r EU	85,7	115	86,0	122	0,3	89,4	120	86,6	131	-2,8
NS Annica (SSd) 2r EU	71,6	96	72,4	103	0,8	73,3	98	69,4	105	-3,9
Mom Dolmen (SSd) 2r EU	66,6	89	70,4	100	3,8	79,8	107	78,4	119	-1,4
Br Himalaya, 4089/14 (PI) 2r	79,8	107	76,7	109	-3,1	78,9	106	76,2	115	-2,7
Bre Bombay (SSd) 2r EU	70,2	94	69,2	98	-1,0	69,4	93	76,2	115	6,8

Tabell 1, forts. Enskilda höstkornförsök 2004.

SORT	Obehandlat		Behandlat		merskörd
	dt/ha	rel	dt/ha	rel	dt/ha
L7-215 112/03 Furulunds Jordbruksförvaltning, Nymö, Fjälkinge Förfrukt: Potatis Jordart: mmh Sa. pH 6,8 Sådd: 22/9-03. CV% 3,2					
SW Hampus 6r	77,7	100	90,3	100	12,6
Dansk sortblandning	79,4	102	86,1	95	6,7
ENG Pontus, 203-87-3(SW) 2r	82,4	106	86,2	95	3,8
Sej Ludo (SW) 2r EU	74,3	96	86,1	95	11,8
Sej Fulton (SW) 2r EU	80,5	104	86,8	96	6,3
SEC Theresa (PI) 6r EU	76,0	98	84,0	93	8,0
Br Vanessa (PI) 2r EU	76,1	98	83,7	93	7,6
Sec Franziska (PI) 6r	87,5	113	94,1	104	6,6
BE Candessa (PI) 6r	83,3	107	91,6	101	8,3
Br 4105 C (PI) 2r	76,3	98	84,6	94	8,3
NS Naomie (SSd) 6r EU	88,8	114	94,4	105	5,6
NS Annica (SSd) 2r EU	78,6	101	84,6	94	6,0
Mom Dolmen (SSd) 2r EU	73,1	94	83,1	92	10,0
Br Himalaya, 4089/14 (PI) 2r	83,0	107	89,8	99	6,8
Bre Bombay (SSd) 2r EU	81,2	105	88,3	98	7,1

Tabell 2. Kärnskörd av höstkorn i Skåne, M-tal av riks- och länsförsök.

SORT	Typ rads	2004		2003		2002		2001		2000		2000 - 2004						
		Ant. förs	Rel dt/ha	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal					
Hampusskörden, dt/ha													64,2	66,5	74,3	76,9		
SW Hampus	6	3	75,7	100	3	100	2	100	2	100	3	100	16	73,2	100			
Dansk sortblandn.	2	3	79,7	105	3	105	2	110					8	77,4	106			
Bre Bombay SSd	2	3	75,8	100	3	105	2	110	2	106	2	102	15	76,6	105			
ENG Pontus SW	2	3	80,4	106	3	103	2	106	2	104	3	96	16	75,1	103			
Sec Theresa PL	6	3	75,6	100	3	105	2	104	2	108	3	97	16	75,6	103			
Br Vanessa PL	2	3	73,9	98	3	93	2	107	2	102	3	103	13	73,5	100			
Sej Ludo SW	2	3	79,3	105	3	105	2	107	2	101			10	76,2	104			
Sec Franziska PL	6	3	80,8	107	3	109							6	79,2	108			
BE Candessa PL	6	3	81,3	107	3	109							6	79,6	109			
Br 4105C PL	2	3	76,8	101	3	112							6	78,2	107			
Br Himalaya PL	2	3	80,7	107	3	105							6	77,8	106			
Sej Fulton SW	2	3	79,3	105														
NS Naomie SSd	6	3	88,5	117														
NS Annica SSd	2	3	75,0	99														
Mom Dolmen SSd	2	3	75,2	99														
-X- CV% REP		3	78,5	4,7	3	6,2	2	5,8	2	8,5	3	5,7	16	76,6	5,3			
LSD PROB F1			6,20	.0058		.1266		.6849		.9173		.6344		3,90	.0246			

Relativtal anges ej för ett försök. OBS! för två försök, ej fet stil är jämförelsen ganska osäker.
 Den danska sortblandningen bestod 2004 av: Clara, Rafiki, Ludo och Himalaya samtliga 2-rads typ.

Tabell 3. Jämförelse mellan höstkornsorter svampbehandlade och obehandlade.

SORT	BEHANDLINGSEFFEKT 2004						BEHANDLINGSEFFEKT 2000-2004					
	Ant förs	Obehandlat		Mersk. f. beh. dt/ha	Behandlat		Ant förs	Obehandlat		Mersk. f. beh. dt/ha	Behandlat	
		Skörd dt/ha	Rel. tal		Skörd dt/ha	Rel. tal		Skörd dt/ha	Rel. tal		Skörd dt/ha	Rel. tal
SW Hampus	3	75,7	100	-0,1	75,6	100	13	69,0	100	3,2	72,2	100
Dansk sortblandn.	3	80,1	106	-0,9	79,2	105	8	71,8	104	5,5	77,3	107
Bre Bombay SSd	3	73,6	97	4,3	77,9	103	12	69,9	101	7,1	77,0	107
ENG Pontus SW	3	79,8	105	1,1	80,9	107	13	70,1	102	5,0	75,1	104
Sec Theresa PL	3	73,9	98	3,5	77,4	102	13	68,6	99	7,4	76,0	105
Br Vanessa PL	3	73,0	96	1,9	74,9	99	13	67,8	98	5,8	73,6	102
Sej Ludo SW	3	76,7	101	5,2	81,9	108	10	69,2	100	8,3	77,5	107
Sec Franziska PL	3	79,3	105	2,9	82,2	109	6	73,8	107	5,0	78,8	109
BE Candessa PL	3	80,3	106	2,1	82,4	109	6	73,0	106	7,5	80,5	111
Br 4105C PL	3	75,4	100	2,7	78,1	103	6	73,1	106	4,5	77,6	107
Br Himalaya PL	3	80,6	106	0,3	80,9	107	6	73,2	106	3,5	76,7	106
Sej Fulton SW	3	77,1	102	4,3	81,4	108						
NS Naomie SSd	3	88,0	116	1,0	89,0	118						
NS Annica SSd	3	74,5	98	1,0	75,5	100						
Mom Dolmen SSd	3	73,2	97	4,1	77,3	102						
-X- CV% REP	3	77,4	5,3		79,6	5,0	13	70,9	6,3		76,6	6
LSD PROB F1		6,80	.0076		6,60	.0180		4,40	.1257		4,50	.0308

Svampbehandling: 2000 - 2003: st 37 0,4 | Amistar + 0,6 | Stereo.

Svampbehandling: 2004: st 37 0,4 | Amistar + 0,5 | Stereo.

Tabell 4. Höstkorn. Områdesvis indelning 2000 - 2004. Kärnskörd och rel. tal.

SORT	Område 1A			Område 3			Område 4B		
	Ant. förs	kärna dt/ha	Rel. tal.	Ant. förs	kärna dt/ha	Rel. tal.	Ant. förs	kärna dt/ha	Rel. tal.
SW Hampus	8	78,8	100	2	63,4	100	6	74,8	100
Dansk sortblandn.	4	85,1	108	1	67,5		3	76,4	102
Bre Bombay SSd	7	82,3	105	2	63,0	99	6	79,2	106
ENG Pontus SW	8	82,1	104	2	58,7	93	6	77,0	103
Sec Theresa PL	8	85,1	108	2	61,6	97	6	73,6	98
Br Vanessa PL	6	81,7	104	2	60,4	95	5	72,8	97
Sej Ludo SW	5	84,0	107	1	70,2		4	74,2	99
Sec Franziska PL	3	84,7	108	1	69,3		2	80,8	108
BE Candessa PL	3	87,2	111	1	63,2		2	81,5	109
Br 4105C PL	3	83,4	106	1	75,8		2	76,8	103
Br Himalaya PL	3	85,8	109	1	66,2		2	76,8	103
-X- CV% REP	8	83,6	4,8	2	65,4	7,2	6	76,7	4,6
LSD PROB F1		5,50	.1066		16,4	.4651		5,80	.0557

Relativtal anges ej för ett försök. OBS! för två försök, ej fet stil är jämförelsen ganska osäker.

Tabell 5. Sortegenskaper i höstkorn under åren 2000 - 2004.

SORT	Strå- styrka 0-100*	Strå- längd cm	Strå- brytn. %	Mogn. dagar **	Vinter- hårdigh. %	Liter- vikt g	Tusen- kornv. g	Växtt. % av ts	Protein % av ts	Mjöl- dagg %	Blad fläck %	Sköld- fläck %
SW Hampus	77	93	26	299	90	642	45,4	5,9	12,1	13	16	6
Dansk sortblandn.	19	-8	-22	2	-1	48	7,4	-1	-0,4	3	1	-1
Bre Bombay SSd	17	-7	-18	2	5	44	8,2	-0,9	-0,4	3	5	5
ENG Pontus SW	7	-7	-12	1	6	57	8,2	-1,4	-0,4	-1	-1	2
Sec Theresa PL	11	5	-14	2	3	5	0,1	0,1	-0,5	-4	-3	2
Br Vanessa PL	16	-8	-18	1	-2	49	13,2	-1,1	-0,1	1	3	0
Sej Ludo SW	17	-6	-18	1	2	45	7,5	-1,1	-0,3	0	2	1
Sec Franziska PL	21	1	-24	3	-1	18	2,3	-0,4	-0,8	4	0	2
BE Candessa PL	11	1	-21	2	8	19	1,2	0,6	-0,4	0	5	3
Br 4105C PL	23	-10	-23	2	7	44	8,2	-0,7	-0,5	-4	-2	-1
Br Himalaya PL	19	-10	-18	2	-1	42	9,5	-0,9	0,4	-6	2	-2
-X- CV% REP	92	89	9	301	93	676	51,4	5,3	11,80	13	17	7
LSD PROB F1	7	4	10	3	8	13	1,9	0,9	0,41	9	8	4

Sortegenskaper för Hampus. Övriga med avvikelse från Hampus, med minus för mindre.

Försiktighet vid jämförelser då alla sorter inte varit med under alla år.

*) 100 betyder helt upprätt bestånd.

**) Plus betyder senare mognad.

Svampgraderingar gjorda i obehandlade led under 00 - 04.

Beskrivning av de olika sorterna

Hampus är ett sexradskorn från Svalöf Weibull, som numera är mätarsort. Den är ganska stråstyv med ett långt strå. Den är ganska känslig för mjöldagg. Den konkurrerar sämre i södra Skåne men bättre i norra Skåne.

Dansk sortblandning består 2004 av sorterna Clara, Rafiki, Ludo och Himalaya och är samma som ingår i den danska sortprovningen. Den har avkastat mer än mätaren Hampus under alla tre åren den ingått i våra försök.

Bombay är ett tvåradskorn från Scandinavian Seed, med mycket bra avkastning. Kortare, styvare strå med liten stråbrytning, hög volymvikt och tusenkornvikt. Verkar angripas lätt av mjöldagg, bladfläcksjuka och sköldfläcksjuka. Svarar också bättre för en svampbehandling än mätaren.

Pontus är ett tvåradskorn, som Svalöf Weibull representerar, med bra avkastning. Kort, något svagt strå med liten stråbrytning, hög volymvikt och bättre sjukdomsresistens.

Theresa är ett sexradskorn från Plantev, med hög avkastning, särskilt på Söderslätt. Stråstyv med något längre strå och bättre motståndskraft mot sjukdomar.

Vanessa är ett tvåradskorn från Plantev med mycket bra avkastning, särskilt med svampbehandling, dock ej under 2003 och inte heller riktigt 2004. Kortare, styvare strå som inte stråbryts, mycket hög volymvikt och tusenkornvikt.

Ludo är ett tvåradskorn från Svalöf Weibull med hög avkastning, särskilt med svampbehandling. Kortare, något styvare strå, hög volymvikt och tusenkornvikt. Känslighet för sjukdomar ungefär som Hampus.

Franziska är ett nytt sexradskorn från Plantev som provats under 2 år. Avkastningen har varit mycket hög, strået styvt med liten stråbrytning.

Candessa är ett nytt sexradskorn från Plantev som provats under 2 år. Avkastningen har varit mycket hög, strået styvt med liten stråbrytning.

Br 4105C är ett nytt tvåradskorn från Plantev med mycket hög avkastning 2003 men något lägre under 2004. Kort, styvt strå med liten stråbrytning.

Övriga sorter endast provade i liten omfattning, varför dessa ej kommenteras närmare. Dock bör påpekas att vi använde den danska sortblandningen med fyra tvåradskornsorter; Resolut, Hanna, Ludo och Regina under 2002 och 2003. Vi får då möjlighet att göra sammanställningar med danskarnas försök, men jag tror vi får problem om vi får rejäla vintrar. Fortfarande har nog sexradstyper bättre vinterhärdighet än tvåradstyper.